Ἡ Εὐρώπη σέ ἀναζήτηση νέων δυνάμεων

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ

Ἡ θέση τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος

Τοῦ συνεργάτη τῶν «Νέων» ΚΩΣΤΑ ΣΟΦΟΥΛΗ

2 ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ τοῦ 1969 ὑπῆρξε θερμό γιά τούς Ἰταλούς ἐργαζομένους. Ἡ ἀναταραχή ἐκείνη πού στό ἐξωτερικό εἶχε ἐρμηνευθῆ σάν δαθειά κρίση τῆς Ἰταλικῆς Δημοκρατίας, εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά πείση τίς τρεῖς γενικές συνομοσπονδίες ὅτι ὁ μοναδικός τρόπος γιά τήν διατήρηση τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος καί ἀποφυγής τῶν «λύσεων» πού εἶχαν ἀρχίσει νά ὡριμάζουν στά θερμά κεφάλια ὁρισμένων στρατιωτικῶν ἡγετῶν καί πολιτικῶν τους φίλων, ἦταν —παραδόξως— ὁ συντονισμός τους. Βέβαια, ἐξ αἰτίας τῆς προσκολλήσεως τῶν κομμουνιστῶν στήν στενή κομματική σκοπιμότητα, ἡ συνεννόηση δέν ἀπέδωσε καρπούς, ἀλλ' ὅπως καί στή Γαλλία, οἱ διαπραγματεύσεις, ἰδίως ὁ κύκλος πού ἔχει ἀρχίσει πρό μηνῶν καί συνεχίζεται μέ συζητήσεις στρογγυλῆς τραπέζης μέχρι σήμερα, δημιουργοῦν σιγά - σιγά τό ὑπόδαθρο γιά κάποιο εἶδος ἑνότητας.

● ΒΕΛΓΙΟ: Τό Βέλγιο μπορεῖ νά καυχηθῆ, ὅτι ἔχει τό μεγαλύτερο ποσοστό συνδικαλισμένων ἐργατῶν ἀπό ἄλες τίς χῶρες τῆς Εὐρώπης καί κατ' ἐπέκταση ἀπ' ὅλες τίς χώρες ὅπου ἰσχύει καθεστώς ἐλευθέρου συνδικαλίζεσθαι. Τό 66% περίπου τῶν Βέλγων ἐργαζομένων εἶναι ἐντεταγμένο σέ μιά ἀπό τίς δύο γενικές συνομοσπονδίες τῆς χώρας: Τήν Συνομοσπονδία Χριστιανικῶν Συνδικάτων, μέ 840.000 μέλη, καί τήν σοσιαλιστική FGTB, μέ 750.000 μέλη. Τό δασικό χαρακτηριστικό τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος στό Βέλγιο, εἶναι ὅτι καί οἱ δύο ὁμοσπονδίες ἔχουν δεχθῆ τήν φιλοσοφία τοῦ κοινωνικοῦ συμδολαίου καί ἐμφανίζονται μάλλον σάν συνεργαζόμενα μέλη τῆς καπιταλιστικῆς κοινωνίας, καί ὄχι σάν ταξικοί ἐκπρόσωποι, μέ μαχητικό διεκδικητικό πνεῦμα, ὅπως συμδαίνει κατά κανόνα στίς ἄλλες χώρες.

● ΟΛΛΑΝΔΙΑ: Καί ἡ Ὁλλανδία, ὅπως τό Βέλγιο, ἔχει πολύ ὑψηλό ποσοστό συνδικαλισμένων ἐργαζομένων. —φθάνει τό 40% τοῦ συνόλου. Τρεῖς γενικές συνομοσπονδίες συγκεντρώνουν τό κύριο σῶμα τῶν συνδικαλισμένων ἐργατῶν: Ἡ Ὁμοσπονδία Ὁλλανδικῶν Συνδικάτων, μέ 550.000 μέλη, ἡ Ὁλλανδική Ὁμοσπονδία Καθολικῶν Συνδικάτων, μέ 425.000 μέλη καί ἡ Ἐθνική Ὁμοσπονδία Χριστιανικῶν Συνδικάτων μέ 240.000 μέλη. Τά ὁλλανδικά συνδικάτα δρίσκονται σέ ἐξαιρετικά ἀγαθές σχέσεις μέ τό κράτος, καί ἐκπρόσωποί τους μετέχουν σέ πολλά ὄργανα διοικήσεως, ἄλλοτε σάν συμδουλευτικά καί ἄλλοτε σάν ἀποφασιστικά μέλη τους. Ἀπό τίς τρεῖς ὁμοσπονδίες, ἡ πρώτη τελεί ὑπό τόν ἔλεγχο τῶν σοσιαλιστῶν καί μέχρι πρίν ἀπό λίγο καιρό ἦταν ἐξαιρετικά ἀπομονωμένη, ἐξ αἰτίας τοῦ γεγονότος, ὅτι τό συμδούλιο τῶν καθολικῶν ἐπισκόπων τῆς Ὁλλανδίας εἶχε ἀπαγορεύσει στούς καθολικούς νά μετέχουν σέ ὀργανώσεις της. Ἡ ἀπαγόρευση αὐτή ἤρθη τό 1965, καί ἔκτοτε οἱ τρεῖς ὀργανώσεις τῆς κορυφῆς καταδάλλουν συνεχεῖς προσπάθειες συντονισμοῦ τῆς δραστηριότητός τους, μέ ἀπώτερο στόχο τήν ὀργανωτική ἐνοποίηση τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος τῆς χώρας των.

● ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ: Ἡ μικρή αὐτή χώρα μέ τούς 100.000 περίπου ἐργαζομένους της, εἶναι πρότυπο διασπάσεως τοῦ συνδικαλιστικοῦ της κινήματος. Ὁ ὀργανωτικός κατακερματισμός τῶν ἐργαζομένων τοῦ Λουξεμδούργου, εἶναι προϊόν καί συνέπεια τῆς Ἱστορίας του. Σήμερα, τρεῖς ὁμοσπονδίες συγκεντρώνουν τήν πλειονότητα τῶν συνδικαλισμένων ἐργαζομένων, ἡ σοσιαλιστική Γεν. Συνομ)δία Ἐργασίας, μέ 30.000 περίπου μέλη, ἡ Συνομοσπονδία Χριστιανικῶν Συνδικάτων τοῦ Λουξεμδούργου, ἐλεγχόμενοι ἀπό τό χριστιανικό κοινωνικό κίνημα, μέ 11.000 μέλη, καί ἡ Ὁμοσπονδία Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων, μέ 10.000 μέλη. Ὑπάρχουν, ὅμως, πολλές ἄλλες μικροοργανώσεις πού συνολικά συγκεντρώνουν ἀξιόλογη δύναμη. Σ' ὅλη τήν διάρκεια τῆς μεταπολεμικῆς περιόδου, ἡ ἡγεσία τῶν δασικῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων ἐπιδιώκει τήν ἐπίτευξη ἑνότητος, ἀλλά χωρίς σοδαρά ἀποτελέσματα. Ἴσως ἕνας ἀπό τούς λόγους πού καθυστεροῦν τήν ἑνότητα αὐτή, νά ὀφείλεται στό γεγονός ὅτι ἡ διάσπαση δασίζεται σέ ἱστορικούς περισσότερο, παρά οὐσιαστικά ἰδεολογικούς λόγους.

ΜΠΟΡΟΥΜΕ, λοιπόν, νά μιλήσουμε γιά ἕναν «εὐρωπαϊκό συνδικαλισμό»; Μποροῦμε νά ξεχωρίσουμε κοινά χαρακτηριστικά μέσα ἀπό ἐθνική φυσιογνωμία τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος στίς διάφορες χῶρες, κοινά γιά ὅλη τήν Εὐρώπη;

● ΜΕΣΑ ἀπό τίς πάμπολλες ἰδιομορφίες πού δίδονται ἀπό τήν εἰκόνα τοῦ κινήματος, ὅπως παραστάθηκε στίς προηγούμενες παραγράφους, ἕνα κοινό χαρακτηριστικό φαίνεται νά ταιριάζη σέ ὅλες τίς χῶρες τῆς Εὐρώπης: Εἶναι ὁ, λίγο - πολύ, ἔντονος ἰδεολογικός προσανατολισμός πού τά συνδικάτα δίδουν στήν δραστηριότητά τους. Οἱ κινητοποιήσεις, καί ὅταν ἀκόμη πραγματοποιοῦνται γιά τήν ἱκανοποίηση τρεχόντων αἰτημάτων, τοποθετοῦνται κατά κανόνα μέσα σ' ἕνα εὐρύτερο πλαίσιο πού δικαιολογεῖται μέ ἰδεολογικά καί φιλοσοφικά ἐπιχειρήματα. Ἡ τακτική αὐτή δρίσκεται σέ ἀπόλυτη ἀντίθεση πρός τό φιλοσοφικό πρότυπο τοῦ ἀμερικανικοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος, ὅπου τό συνδικάτο θεωρεῖται ὅτι ἀποτελεῖ ἕναν «τεχνικό μηχανισμό», ἕνα εἶδος αὐστηρά ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, πού εἶναι ἀδιανόητο νά ἔχη δικό του ἰδεολογικό προσανατολισμό διαφορετικό ἀπό τά κοινῆς ἀποδοχῆς ἐθνικά πρότυπα τῆς ἀμερικανικῆς κοινωνίας. Ἡ νομιμοφροσύνη ἀπέναντι στό κράτος ἀποτελεῖ τό πρότυπο γιά τό κλασικό ἀμερικανικό συνδικάτο. Ἡ συνέπεια ἀπέναντι στίς ἰδεολογικές ἀρχές, ἀποτελεῖ τό φανερό χαρακτηριστικό τῆς φιλοσοφίας τῶν εὐρωπαϊκῶν συνδικάτων κατά κανόνα.

● ΕΤΣΙ, ἀπό τή σύνθεση τῶν ἐπί μέρους εἰκόνων πού ἔχει πάρει τό ἐργατικό καί συνδικαλιστικό κίνημα στήν Εὐρώπη, μποροῦμε ν' ἀποκομίσουμε ἕνα ἐνιαῖο περίγραμμα.

Σέ ἀντίθεση πρός ὅ,τι συμδαίνει στήν Ἀμερική, ὁ χῶρος τῶν εὐρωπαϊκῶν συνδικάτων στό σύνολό του, δέχεται, ἡ στήν χειρότερη περίπτωση ἀνέχεται, τήν προσκόλληση σέ κάποιο ἀπό τά πολλά ἰδεολογικά ἢ φιλοσοφικά δόγματα, πάνω στά ὁποῖα εἶναι θεμελιωμένη ἡ καθαρά πολιτική ζωή τῆς γηραιᾶς ἠπείρου. Στό μεγάλο σύνολό τους, τά Βρεταννικά καί Σκανδιναδικά συνδικάτα ἀποδέχονται, ἡ ἔστω δέν ἀπορρίπτουν, τό σύνθημα τοῦ «σοσιαλισμοῦ». Βεδαίως, τό σύνθημα αὐτό ἐκφράζεται μέ μεγάλη ποικιλία ἀναλυτικῶν προτάσεων, ἀλλά ὁπωσδήποτε ἐκφράζει ἕναν κοινό σέ

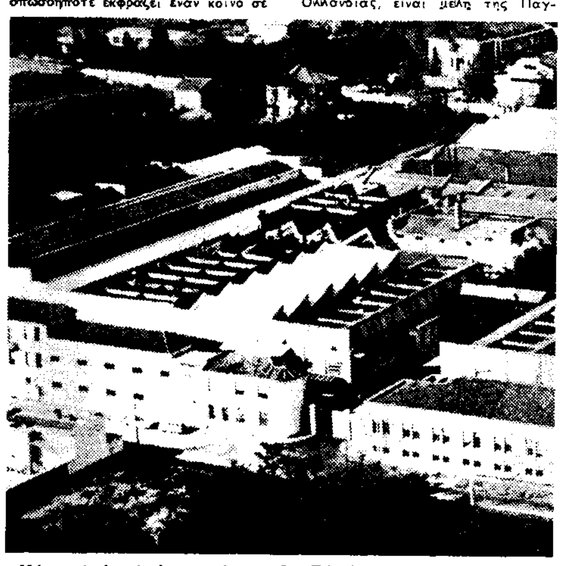

Μέσα ἀπό τά ἐργοστάσια τῆς Εὐρώπης προκύπτει τώρα μιά μορφοποιός δύναμη γιά τή μοῖρα τῆς γηραιᾶς ἠπείρου

ὅλες τίς περιπτώσεις φιλοσοφικό προσανατολισμό, ἀποδλέπει σέ κάποιο πρότυπο κοινωνικῆς ἰσότητας πού θά ἦταν ἀδιανόητο γιά τήν μάζα τῶν συνδικαλιστῶν στήν ἀπέναντι ἀκτή τοῦ Ἀτλαντικοῦ. Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, τά γερμανικά συνδικάτα, πιεζόμενα ἀπό τήν ἀνάγκη τῆς, πάση θυσία, διατηρήσεως τῆς ὀργανωτικῆς ἑνότητάς τους, ἀποφεύγουν τήν ρητή μνεία τοῦ ἴδιου συνθήματος, ἀλλά δέν τό ἀπορρίπτουν. Ἡ διαφορά τους πρός τά δρεταννικά καί σκανδιναδικά δρίσκεται στό γεγονός ὅτι πολλά γερμανικά συνδικάτα ρίχνουν ἐπιδοκιμαστικές ματιές πρός τό ἀμερικανικό πρότυπο, καί ἡ νοοτροπία τῆς πρακτικότητας σέ ἀντίθεση πρός τήν θεωρητική ὁλοκλήρωση, δρίσκεται συχνότερα καί ἐντονότερα στόν χῶρο τοῦ γερμανικοῦ συνδικαλισμοῦ παρά στίς ἄλλες χῶρες τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, μέ ἐξαίρεση, ἴσως, τό Βέλγιο. Στίς ὑπόλοιπες χῶρες, τό συνδικαλιστικό κίνημα διατηρεῖ σχεδόν ἀνέπαφη τήν πλουραλιστική φυσιογνωμία πού διαμόρφωσε πάνω στήν δάση τῶν παλιτικῶν καί ἰδεολογικῶν συγκρούσεων πού ὁξύνθηκαν τήν ἑπομένη τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

ΟΙ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ προσανατολισμοῦ συνομοσπονδίες μετέχουν στή Διεθνή Συνομοσπονδία Ἐλευθέρων Συνδικάτων, ἀφού ἔχει τήν ἕδρα της στίς Βρυξέλλες. Στήν ἴδια Διεθνή Συνομοσπονδία μετέχουν κι' οἱ ἐργατικές ὀργανώσεις τῆς Βρεταννίας, τῶν Σκανδιναδικῶν χωρῶν καθώς καί ἡ Γενική Συνομοσπονδία τῶν Καθολικῶν τῆς Ἰταλίας.

● ΤΑ ΣΥΝΔΙΚΑΤΑ πού δρίσκονται ὑπό τόν ἔλεγχο τῶν κομμουνιστῶν, ἀνάμεσα στά ὁποῖα πρωτεύουσα θέση κατέχουν ἡ C.G.T. τῆς Γαλλίας καί ἡ C.G.I.L. τῆς Ἰταλίας, μετέχουν στήν Παγκόσμια Συνδικαλιστική Ὁμοσπονδία μέ ἕδρα τήν Πράγα.

● ΤΕΛΟΣ, οἱ ἐργατικές ὀργανώσεις τῶν Καθολικῶν, μαζί μέ τήν Προτεστάντική Συνομοσπονδία τῆς Ὁλλανδίας, εἶναι μέλη τῆς Παγκοσμίου Συνομοσπονδίας Ἐργασίας.

● ΤΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟ τοῦ 1969 ἱδρύθηκε ἡ Εὐρωπαϊκή Συνομοσπονδία τῶν Ἐλευθέρων Συνδικάτων, πού ἀποτελεῖ ἐξέλιξη τῆς ὁμάδος συνδέσμου μέ τά εὐρωπαϊκά συνδικάτα τῆς Διεθνοῦς τῶν Ἐλευθέρων Συνδικατων. Ἡ Εὐρωπαϊκή Συνομοσπονδία, διατηρώντας τούς ὀργανικούς δεσμούς της μέ τήν Διεθνή, συγκεντρώνει σήμερα τήν μεγάλη μάζα τῶν μη μαοξιστικῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων τῆς Εὐρώπης, που ἀντιπροσωπευουν δώδεκα ἑκατομμύρια περίπου ὀργανωμένων ἐργατῶν. Δεύτερη ἀπο ἄποψη ἀριθμητικῆς δυνάμεως εὐρύτερη ὁμάδα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ συνδικαλισμοῦ, εἶναι οἱ κομμουνιστικές γενικές συνομοσπονδίες, μέ ὀργανώσεις πού ἀντιπροσωπεύουν περί τά 6 ἑκατομμύρια ἐργαζομένων καί ἀκολουθεῖ ἡ Εὐρωπαϊκή Ὀργάνωση τῆς Παγκοσμίου Συνομοσπονδίας Ἐργασίας, χριστιανοκοινωνικοῦ προσανατολισμοῦ, πού οἱ ἑνώσεις μέλη της ἐκπροσωποῦν γύρω στά 3 ἑκατομμύρια ἐργαζομένων.

ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος, τῆς γνωστῆς μας Κοινῆς Ἀγορᾶς, ἕνας νέος δυναμικός παράγων ἐμφανίστηκε στό προσκήνιο, πού εἶναι δέδαιο ὅτ. θά ἐπιδράση ἀποφασιστικά στήν ἐξέλιξη τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος στήν Εὐρώπη. Δέν εἶναι ἄκμως, ἀκόμα, οὔτε σαφής, οὔτε δεδαία ἡ κατεύθυνση πρός τήν ὁποία θά ἀσκηθῆ ἡ ἐπίδραση αὐτή.

● ΠΟΛΛΟΙ παραδλέπουν τήν ἀποφασιστικότερη ἴσως ἱστορική διάσταση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος: ὁ ρόλος τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, στήν πραγματικότητα ὁ ρόλος τῶν μηχανισμῶν πού κοθιέρωσε, σάν παράγοντας γιά τή σύνθεση τῶν προσανατολισμῶν τῶν διαφόρων πλευρῶν τῆς κοινωνικῆς καί πολιτικῆς ζωῆς στήν Εὐρώπη, εἶναι τεράστιος. Καί φυσικά, μιά ἀπό τίς πιό ἐνδιαφέρουσες, ἀποφασιστικές θέλεγε κανείς, πλευρές, εἶναι καί τό ἐργατικό καί συνδικαλιστικό κίνημα.

● ΕΙΝΑΙ φυσικό, ὅτι γιά νά στοθῆ καί νά λειτουργήση ἕνας διεθνής ὀργανισμός μέ ὑπερεθνικές φιλοδοξίες, πρέπει νά θεμελιωθῆ πάνω σέ ἀρχές κοινῆς ἀποδοχῆς καί νά διαμορφώνη ἀποφάσεις κατά τό δυνατό οὐδέτερες ἀπέναντι στά ἰδιαίτερα συμφέροντα κάθε ὁμάδος. Ἔτσι, μόνο διασφαλίζεται ἡ ἑνότητα τοῦ ὀργανισμοῦ καί μόνο μέ τόν τρόπο αὐτό μπορεῖ νά ὑλοποιήση τη συνεργασία τῶν μερῶν πού τόν ἀποτελοῦν. Ἀλλά ἡ σύνθεση αὐτή δέν ὁδηγεῖ κατ' ἀνάγκην στήν χάραξη μιᾶς γροσιμῆς πού θά δρίσκεται σέ φυσική συνέχεια πρός τίς ἐξελίξεις πού θά συνέδαιναν, ἄν δεν ὑπῆχε ὁ συνθετικός μηχανισμός τοῦ διεθνοῦς ὀργανισμοῦ. Τίς περισσότερες φορές, ἡ γραμμή πού προκύπτει ἀπό τή σύνθεση, εἶναι εἴτε ἐντελῶς καινούργια, ἢ δρίσκεται ἀπλῶς στήν ἴδια ἀπόσταση ἀπό τίς γραμμές τῶν ἐπί μέρους ὁμάδων, χωρίς ἀναγκαστικά νά ἔχη καί τήν ἴδια κατεύθυνση μέ ὁποιαδήποτε ἀπ' αὐτές. Ἡ νέα συνθετική γραμμή μπορεῖ νά ἱκανοποιῆ ὅλους κάνοντας τόν καθένα νά πιστεύη ὅτι ὁδηγεῖ τά πράγματα κοντύτερα προς τίς δικές του ἐπιδιώξεις, ἐνώ στήν πραγματικότητα εἴποτα δέν ἀποκλείει, ἡ γραμμή αὐτή νά ἀπομακρύνη τούς πάντες ἐξ ἴσου ἢ σέ διαφορετικό δαδμό ἀπό τίς ἰδιαίτερες ἐπιδιώξεις τους.

● ΥΠΑΡΧΟΥΝ, λοιπόν, πολλές ἐνδείξεις, ὅτι ἡ ἵδρυση τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καί οἱ ἀναγκαιότητες πού τό ἐργατικό κίνημα ἔχει νά ἀντιμετωπίση ἐξ αἰτίας τοῦ νέου αὐτοῦ παράγοντος, δέν θά προκύψη κάποια σύνθεση τῶν ἰδιαιτέρων χαρακτηριστικῶν τῶν διαφόρων τάσεων τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος στήν Εὐρώπη, σύνθεση πού θά διατηρῆ τό προέχον χαρακτηριστικό τῶν ἰδεολογικῶν διεργασιῶν, ἀλλά θά ἀναπροσανατολίσουν τό κίνημα πρός κατευθύνσεις πού ἐλάχιστοι σήμερα στήν Εὐρώπη δέχονται μέ προτεραιότητα.

Ἡ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ ἑνάς ἐντελῶς νέου γιά τά εὐρωπαϊκά ἤθη καί ἔθιμα προσανατολισμοῦ τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος θά φανοῦν καθαρότερα, καθώς θά ἐπισκοποῦμε τίς νέες ἀναγκαιότητες πού ἡ Ἵδρυση τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ἔθεσε μπροστά στά συνδικάτα. Μιά καινουργια «διαλεκτική διαδικασία» μπῆκε σέ λειτουργία μέ τήν Ἵδρυση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος, πού ἡ τελική της ἔκδοση μόλις τώρα μπορεῖ νά διακριθῆ μέ κάποια στοιχειώδη ἐνάργεια.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΟΦΟΥΛΗΣ

ΑΥΡΙΟ: Ἡ συνέχεια

φασολάκια μπάμιες-ἀρακᾶς

μπαρμπα Σταθης

φασολάκι πλατυ

Καθαρισμένα, ἕτοιμα, διαλεγμένα ἕνα-ἕνα

Ἀνοίγετε τό σακκουλάκι καί...

..... τά μαγειρεύετε ἀκριδῶς ὅπως καί τά φρέσκα.

Ἔτσι μπορεῖτε ὁποιαδήποτε ἐποχή νάχετε στό τραπέζι σας τά λαχανικά πού προτιμᾶτε.

Τώρα καί τρία ἀκόμα, νέα προϊόντα μπάρμπα Στάθη: Λαχανάκια Βρυξελλῶν, σπανάκι, καί ἀρακᾶς μέ καρότα γιά χαρνιτούρα. Ζητήστε τα στά μεγάλα παντοπωλεῖα, τά σοῦπερ μάρκετ καί τά καταστήματα κατεψυγμένων. Εἶναι πάντα φρέσκα, δρεπτικά, χωρίς συντηρητικά.

ΕΙΝΑΙ Η ΑΙΓΥΠΤΟΣ ΕΤΟΙΜΗ ΓΙΑ ΠΟΛΕΜΟ Ἢ ΘΑ ΕΠΙΛΙΩΞΗ ΔΙΑΛΟΓΟ ΜΕ ΤΟ ΙΣΡΑΗΛ;

Μόσχα - Κάϊρο

ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΓΚΡΕΤΣΚΟ

Ὁ Σοβιετικός ὑπουργός Ἀμύνης στρατάρχης Γκρέτσκο

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, Φεβρουάριος.

ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΩΣ, οἱ σχέσεις μεταξύ Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καί Αἰγύπτου φαίνονται νά εἶναι ἀρκετά καλές καί ἐγκάρδιες, ἀφοῦ ἡ Μόσχα ἔχει γίνει ὁ κύριος προμηθευτής τοῦ Καΐρου. Ὁ Αἰγύπτιος πρόεδρος Σαντάτ, ἐπισκέφθηκε τελευταία τήν Μόσχα καί εἶχε συνομιλίες μέ τή σοβιετική ἡγεσία, ἡ ὁποία τοῦ ὑποσχέθηκε μεγαλύτερη δοήθεια γιά νά ἐνισχύση τήν ἄμυνα τῆς χώρας του Καί πράγματι, ὁ ἴδιος ἀνήγγειλε μετά τήν ἐπιστροφή του, ὅτ θά ἀποκτήση ἡ Αἴγυπτος νέα τελειοποιημένα ὅπλα, ὥστε νά εἶναι δυνατό νά πραγματοποιῆ δαθειές διεισδύσεις στό Ἰσραήλ καί νά καταφέση αἰφνίδια πλήγματα.

● ΑΛΛΑ ἐνῶ ὅλ' αὐτά συμδαίνουν ἐπιφανειακά, ὁ ἀπεσταλμένος τῆς ἐπιθεωρήσεως «Νιούσγουικ» ἀπό τό Κάϊρο κ. Ἄρνοντ Ντέ Μπορτσγκρέϊδ, μεταδίδει ὅτι κάποια ἀναταραχή καί ἀνωμαλία ὑπάρχει στίς σχέσεις μεταξύ Σοδιετικῆς Ἑνώσεως καί Αἰγύπτου.

— Ὁ Αἰγύπτιος ὑπουργός τῶν Στρατιωτικῶν στρατηγός Μωχάμεντ Σαντέκ, γράφει ὁ Ἀμερικανός δημοσιογράφος, εἶναι ἕνας ἐπιφυλακτικός στρατιωτικός, ἀλλά παρά τό γεγονός ὅτι ἡ Σοδιετική Ἕνωση ἐνισχύει τήν Αἴγυπτο στόν ἀγῶνα της ἐναντίον τοῦ Ἰσραήλ, ἐπιθυμεῖ ὡστόσο νά ἀντιμετωπισθῆ ἡ κατάσταση περισσότερο ἤπια. Σέ μιά συγκέντρωση ἀξιωματικῶν, εἶπε τελευταία: «Ἂν ἐπιθυμῆτε νά δώσετε μιά κλωτσιά στούς συμδούλους σας (καί ἐννοοῦσε τούς Ρώσους) τότε νά τό ἐπιδιώξετε αὐτό μέ κάποια διακριτικότητα, γιατί δέν ἐπιθυμῶ ἀπροκάλυπτη σύγκρουση».

● ΥΠΑΡΧΟΥΝ μερικά χαρακτηριστικά ἐπεισόδια, γύρω ἀπ' αὐτή τή δήλωση. Ὅταν ἕνας Ρώσος εἶπε στόν Αἰγύπτιο ἀρχηγό τοῦ ἐπιτελείου στρατηγό Σαζλί, ὅτι ἡ Αἴγυπτος δέν εἶναι ἱστή μαιτρέσσα γιά τή Σοδιετική Ἕνωση, ἐκεῖνος ἔσπευσε νά τό ἀναφέρη στόν ὑπουργό Ἀμύνης. Καί τότε ὁ στρατηγός Σαντέκ διέταξε νά ἐγκαταλείψη τό αἰγυπτιακό ἔδαφος ὁ Ρώσος στρατηγός μέσα σέ 24 ὧρες.

● ΤΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ αὐτό δείχνει ὅτι οἱ σχέσεις μεταξύ Ρώσων καί Αἰγυπτίων εἶναι ἰδιαίτερα λεπτές καί μάλιστα ἀπό τότε πού ὁ πρόεδρος Σαντάτ συνέλαδε καί καταδίκασε τόν πρώην ἀντιπρόεδρο Ἀλή Σάμπρου καί ἄλλους φιλοσοδιετικούς Αἰγυπτίους, οἱ σχέσεις Μόσχας - Καΐρου ἔγιναν πιό δύσκολες καί χαρακτηρίζονται ἀπό μιά κρίση πού συνεχίζεται ἀκόμα. Ἡ Ρωσία θεωρεῖ ὅτι αὐτή ἡ ἐνέργεια ἀπετέλεσε πλήγμα, ἀλλά ἀπό τότε ὥς σήμερα ἡ Αἴγυπτος προχώρησε καί σέ ἄλλες ἐνέργειες πού χαρακτηρίσθηκαν ἐπίσης ἀπό τή Μόσχα σάν ὀδυνηρές. Ἔχουμε, λοιπόν, καί ἄλλες πληγές. Δέν εἶναι μόνο ὅτι τό Κάϊρο, μαζί μέ ἄλλα ἀραδικά κράτη ἐπεδίωξαν ἀπό κοινοῦ νά συντρίψουν τό κομμουνιστικό πραξικόπημα στό Σουδάν, ἀλλά καί οἱ Αἰγύπτιοι φοιτηταί, στίς τελευταῖες διαδηλώσεις τους πού ἔκαναν στό Κάϊρο, ἐνῶ ζητοῦσαν πόλεμο μέ τό Ἰσραήλ κραύγαζαν ἀντισοδιετικά συνθήματα καί διένειμαν ἀντισοδιετικές προκηρύξεις.

● ΥΠΑΡΧΕΙ, πράγματι, ἕνας ἐρεθισμός καί μιά ἀγανάκτηση, ἀπό μέρους τῶν Αἰγυπτίων, πού ὀφείλεται στό γεγονός ὅτι ἡ Σοδιετική Ἕνωση δέν δίνει τήν ἀπαραίτητη δοήθεια πρός τήν Αἴγυπτο γιά νά μπορέση νά κάνη πόλεμο. Ὁ ἐκδότης τῆς ἐφημερίδος «Ἀχραίμ» κ. Χαϊκάλ, παρατονέθηκε τελευταῖα σέ ἄρθρο του,

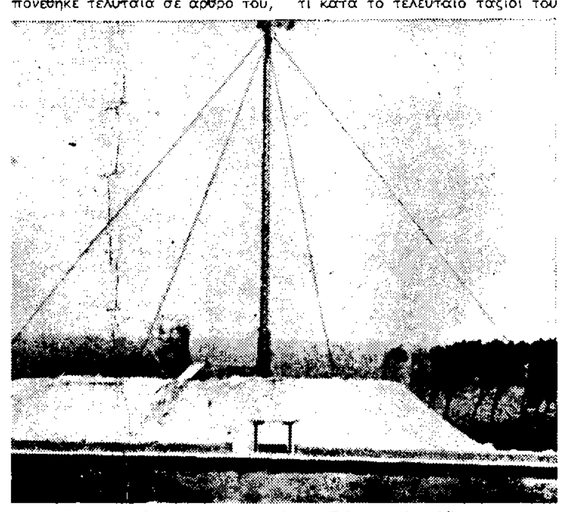

Βάση σοβιετικῶν πυραύλων Σάμ, στήν Αἴγυπτο

ὅτι ἡ Σοδιετική Ἕνωση δέν εἶναι δυνατό νά παρεμποδίση τήν Αἴγυπτο ἀπό τήν προστάθειά της νά ἐπιδιώκη νά δρῆ περισσότερα ὅπλα, προκειμένου νά ἐξαπολύση ἕνα πόλεμο ἐναντίον τοῦ Ἰσραήλ.

● Ο ΙΔΙΟΣ ὁ Χαϊκάλ, δήλωσε σέ μιά σοδιετική ἀντιπροσωπεία πού τόν ἐπισκέφθηκε, τά ἑξῆς: «Εἶμαι ἕνας Αἰγύπτιος, πού ἐνδιαφέρεται γιά τά ἐθνικά συμφέροντα τῆς χώρας του, ὅπως κ' σεῖς ἐνδιαφερόσασστε γιά τά δικά σας ἐθνικά συμφέροντα. Καί δέν εἶναι ἀπαραίτητο νά συμπίπτουν πάντα καί τά δυό».

● ΔΕΝ εἶναι μόνο ὁ δημοσιογράφος Χαϊκάλ, πού ἔχει παράπονα μέ τούς Ρώσους. Ἀλλά τώρα τελευταῖα καί ὁ στρατηγός Σαντέκ διατύπωσε παράπονα γιατί ἡ Σοδιετική Ἕνωση δέν παρέχει τά ἀπαραίτητα ἐξαρτήματα καί ἐφόδια γιά τόν πλήρη ἐξοπλισμό τοῦ αἰγυπτιακοῦ στρατοῦ.

● ΕΤΣΙ, προέκυψε μιά ἀκόμα μεγαλύτερη ἔνταση, ὅταν ἡ Σοδιετική Ἕνωση ὑποχρεώθηκε νά δώση στήν Ἰνδία τά ἀπαραίτητα ὅπλα γιά τόν πόλεμό της ἐναντίον τοῦ Πακιστάν. Οἱ ἀφίξεις στήν Αἴγυπτο καθυστέρησαν καί αὐτό τό γεγονός συνετέλεσε ὥστε νά προκύψη μιά ἀκόμα μεγαλύτερη κρίση στίς σχέσεις τῶν δύο χωρῶν.

Newsweek
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΤΗΣ «ΤΑ ΝΕΑ»

● ΑΛΛΑ ὑπάρχουν καί μερικές πρακτικές ἐνδείξεις, πού φανερώνουν ὅτι ἡ συνεργασία δέν προχωρεῖ ἱκανοποιητικά. Οἱ Σοδιετικοί σύμδουλοι ἀγνοοῦνται ἀπό τούς Αἰγυπτίους ἄνδρες καί ἀξιωματικούς. Αἰγύπτιοι ἀξιωματικοί, οἱ ὁποῖοι διακηρύσσουν ὅτι ὁ Σαντάτ εἶναι ἀντισοδιετικός, ἀπομακρύνονται ἀπό τή θέση τους. Τό αἰγυπτιακό δίκτυο ἀντικατασκοπείας «Μουκαμπαράτ», πού ἄλλοτε εἶχε διαδρωθῆ ἀπό σοδιετικές διεισδύσεις, ἔχει τώρα ἐκκαθαρισθῆ.

● ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΟ εἶναι, ὅτι κατά τό τελευταῖο ταξίδι του στή Μόσχα ὁ στρατηγός Σαντέκ ἀρνήθηκε νά πετάξη μέ ρωσικό ἀεροσκάφος, πού οἱ Σοδιετικοί ἐστειλαν καί προτίμησε ἕνα Μπόϊγκ. Ὡστόσο, ὁ Αἰγύπτιος στρατηγός διακήρυξε ὅτι οἱ σχέσεις δέν ἔχουν ἐπιδειωθῆ καί ὅτι τρεῖς φορές τό χρόνο πηγαίνει στή Μόσχα γιά νά συζητήση τά προδλήματα πού προκύπτουν.

● ΤΟ ΠΡΟΔΛΗΜΑ εἶναι, πόσο πολύ προχωρεῖ ὁ στρατηγός Σαντέκ στίς συνομιλίες του μέ τούς Σοδιετικούς ἡγέτες. Ἕνα πρᾶγμα εἶναι δέδαιο: ὅτι γιά κάθε ἀπομάκρυνσή του παίρνει τά μέτρα του. Ὅταν ὁ πρόεδρος Σαντάτ ἀναχώρησε γιά τή Μόσχα στό τελευταῖο του ταξίδι, ὁ στρατηγός Σαντέκ διέταξε νά μεταφερθοῦν ὁ Ἀλή Σάμπρου καί οἱ ἄλλοι συγκατηγορούμενοί του ἀπό τίς φυλακές στό προάστιο τοῦ Καΐρου Ἀμπού Ζαμπτάλ, σ' ἕνα φρούριο στήν ἔρημο καί τοῦτο γιατί εἶχαν κυκλοφορήσει φήμες ὅτι ἑτοιμάζεται σχέδιο γιά τήν ἀπόδρασή του.

● ΤΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ τῆς συλλήψεως τῶν σοδιετοφίλων ἡγετῶν, μέ ἐπικεφαλῆς τόν Ἀλή Σάμπρου ἐπηρέασε ἀποτελεσματικά τίς σχέσεις μεταξύ τῶν δύο χωρῶν. Ἔγινε μάλιστα ἕνας παραλληλισμός μέ τά γεγονότα τῆς Ἰνδονησίας, ὅπου τό 1965 οἱ Κομμουνισταί ἑτοίμαζαν πραξικόπημα γιά νά ἐπακολουθήση κατόπιν μιά ἐπέμδαση τοῦ στράτοῦ καί ἕνα ὄργιο δίας καί σφαγῶν σέ δάρος τῶν μελῶν καί στελεχῶν τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος. Δέδαια, κάτι παρόμοιο δέν μποροῦσε νά γίνη, σέ καμμιά περίπτωση στήν Αἴγυπτο, ὅπου τό Κομμουνιστικό Κόμμα εἶναι σχεδόν ἀνύπαρκτο καί ἄλλωστε σφαγές, σέ τόση ἔκταση δέν ἀρέσουν διόλου στούς Αἰγυπτίους.

● ΥΠΑΡΧΕΙ, ὅμως, στήν Αἴγυπτο, ἡ σοδιετική παρουσία, ἡ ὁποία εἶναι δυνατό νά παίξη ἀποφασιστικό ρόλο σέ μιά περίπτωση συγκρούσεως. Οἱ Ρῶσοι στρατιωτικοί σύμδουλοι, ὑπολογίζονται αὐτή τή στιγμή σέ 20.000 καί ἄν φύγουν, δέν χωρεῖ ἀμφιδολία, ὅτι ἡ ἀμυντική ἱκανότητα τῶν Αἰγυπτίων θά περιορισθῆ πολύ.

● ΜΕΣΑ σ' αὐτές τίς ἐξελίξεις, συνέδη νά φθάση τήν περασμένη ἑδδ